

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
 Egy hóra 50— korona. Negyedévre 110— korona.
 Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felcélós szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
 Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Egy szám ára 22 korona.

A költségvetés részletes tárgyalása.

A nemzetgyűlés ülése.

A mai ülést fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Napirend előtt Schandl Károly sz. mélyes kérdésben felszólalva válszolt Sztéryni legutóbbi beszédére. Kijelenti, hogy a multkori felszólalásában arra helyezte a lényegét, hogy idegen tőke és nagy bankok kapták az ipar fejlesztésére szánt összeget. Beszédében arra tért rá, hogy ha valaha volt privilégiumos rendszer, az különösen a régi rend szer volt. Azután áttértek a kereskedelmi tárca költségvetésének további tárgyalására.

Budaváry László képviselő határozati javaslatot nyújt be, hogy a köztisztviselők vasuti kedvezményeinél ne tegyenek különbséget, hogy az illető tisztviselő hanyadik fizetési osztályba tartozik.

Vértés Vilmos István a kisiparoság érdekében szólal fel. A kisiparoság kérése az, hogy képesítés nélkül ne lehessen iparúgat gyakorolni. A vidéken sok a kontár, akik tanyáról-tanyára menve, vállalnak mindenféle munkát és konkurrenciát csinálnak az adófizető kisiparosoknak. Gondoskodni kell egy kézművesi textil tanfolyam felállításáról. Elismeréssel van a pénzügyminiszter ur iránt, aki a közgazdasági élet bizonyítékául a koronát 100 százalékkal felemelte. Azt hiszik, hogy a külügyminiszteriumban, ha nem a Ball Platz emberei ülnének, nem volna gazdasági elmentet Magyarország és az utódállamok között. A kisgazdapárt mindig az önálló vámterületért küzdött. A látszat mégis az, hogy Ausztria és Csehszlovákia nem behozhatnak és mi nem vihetünk ki semmit. Javasolja, hogy utasítsa a ház a kereskedelemügyi minisztert, hogy az államasutak vasuti díjtételeit rövid határidőn belül változtassa meg.

Czirák Pál a következő szónok. A közutakat is rendbe kell hozni. A mezőgazdasági termelés előmozdítására a munkanélküliek foglalkoztatása és szükséges nemzetgazdasági szempontból. A költségvetésben kevés van előirányozva ipari és kereskedelmi szakoktatások céljaira. A mezőgazdaság képtelen egyedül arra, hogy helyre állítsa az országot. Helyesnek tartja Csernus Mihály indítványát, hogy a hadiárvak részére ipari tanonciskolákat állítsanak fel. A vasuti tarifát is le kell szállítani. A javaslatot elfogadják.

A következő szónok *Maharba* Imre. Felhívja a kereskedelemügyi miniszter figyelmét a magyar ipar támogatására.

Azután berekesztették a kereskedelmi tárca költségvetési vi-

Baranya népét rémitik a kommunista agitátorok.

Pécs, jun. 8. Baranyában osztatlan örömet keltett az entente elhatározása, hogy a trianoni békeszerződés ratifikálása után a még megszállva tartott területet kiűritteti a szerbekkel. Ezzel szemben lelketlen kommunista agitátorok féktelen igaztást folytatnak az irányban,

Hegyesfalvy Lajos kereskedelemügyi miniszter válaszolt a felszólalásra. Mindenekelőtt köszönetet fejezi ki a felszólaltaknak. Sztéryni felszólalására megjegyzi, hogy a kormány a szabadforgalom alapján áll és azt fokozatosan óhajtja megvalósítani. Sztéryni felszólalására amnyiben az ipar fejlesztéséről szól, azt mondja, hogy első sorban a nyersterményekre alapítja az ipart és minden nyers terményt, ami az országban van, itt óhajtja feldolgoztatni. A mezőgazdasági ipari fejlesztésére mindent megtesz, mert ez az az ág, amelyben kivételünk is van.

A munkásokkal való megegyezés lehetséges lesz, ha a munkásság is arra a belátásra jut, hogy neki is nemzeti alapra kell helyezkednie. Ha ez nem így történik, a munkásság nem fog megélni sohasem. A kormány törekedni fog, hogy a munkássággal való megértést egész séges szociálpolitikával érje el.

A nemzetgyűlés elé kerül nem sokára a iparban és kereskedelemben alkalmazottak szolgálati viszonyára vonatkozó javaslat. Újabb szabályozni kívánom az ipari munkásságnak vasárnapi szünetéről szóló rendelkezést.

A testi épségről, az ipari munka viszonyokról és a munkás szabályokról szóló törvényjavaslat kidolgozás alatt van.

Foglalkozik továbbá a közmunkák megindításával.

A munkanélküliség súlyos probléma. Azt megszüntetni csak egy módon lehet: az ipari termelés fokozásával.

A minisztertanácsnak előterjesztést tettem abban az irányban, — mondja — hogy az államszervezetek részéről mindazok a munkák, amelyek 1920—21. évi költségvetésben fel vannak véve, megindításának.

A statisztikai hivatal utasította, hogy a népszámlálás adatait dolgozza fel és állapítsa meg a munkanélküliek számát. 1920 februárjában az összes munkanélküliek száma a fővárosban és vidéken 40.115 volt. A munkanélküliek 75 százaléka Budapestre esik.

Mayer János: A közéletmezést illetően a folytonos kényszerítő rendelkezések megzavarták a közéletmezés folytonosságát. A szabad

forgalom híve vagyok. Azt hiszem, abban nem is igen van közöztünk eltérés. Sajnos, még mindig vannak kategóriák az országban, akiknek ellátásáról gondoskodni kell. A köz tisztviselőkről, ipari munkásokról, rokkantokról, hadiözvegyekről, hadi árvákról feltétlenül gondoskodni kell mindenkiről általában, ki rá van szorulva arra, hogy az állam az ellátásáról gondoskodjék. Többé sem rekvirálás, sem maximálás nem lehet és nem szabad, hogy legyen. Mert eddig az egész háború alatt egyoldalú volt a mezőgazdasági termelés megadóztatása.

Kéri, hogy Sztéryni indítványát ne fogadják el. Ezután általánosságban elfogadták a kereskedelemügyi tárca költségvetését. Az összes benyújtott indítványokat és határozati javaslatokat mellőzték. A kereskedelmi tárca költségvetését részleteiben is vita nélkül fogadták el.

A földmivelésügyi tárcánál Széchenyi Viktor gróf szólalt fel. A népi és mezőgazdasági szakoktatás kérdésével foglalkozik. Huszonegy képviselő társával együtt határozati javaslatot terjeszt be: Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a földreform végrehajtásával kapcsolatosan a földbirtokok kihasználása szempontjából a szakoktatást illetően gondoskodás történjék.

Az elnök ezután jelenti, hogy a 16 interpellációra való tekintettel az ülést pont négy órakor fogják megkezdeni.

Beniczky beszédének következménye.

Budapest, jun. 8. Beniczky Ödön a költségvetés parlamenti tárgyalásánál hosszabb beszédben foglalkozott a kormányzó költségvetésével s megkezdte a gúnyos hangon nyilatkozott. A kormányzó környezetéhez tartozók sérelmesnek találták Beniczky kijelentéseit és Nagy Pál tábornok, Ortubay vezérkarizredes felkeresték Beniczkyt, hogy felvilágosítást kérjenek tőle, nevezze meg azokat, akiket a kormányzó környezetében a közre nézve ártalmasoknak tart. Nem lehetetlen, hogy több lovagias ügy lesz Beniczky Ödön beszédének következménye.

Rekompenzációs egyezmény Magyarország és Ausztria között

Budapest, jun. 8. Életbelépett az osztrák-magyar kompenzációs egyezmény, amely szerint Magyarország többek között 50.000 hektoliter bort, 1250 hektoliter sört, 5000 vagonba menő gyümölcsöt és füzeléket, 1000 élő marhát, szállít Ausztriának. Havonként 5 vagonot. Havonként 5 vagon száma is szerepel a kivitelű cikkek között. Az osztrákok többek között rotációs papírt fogynak Magyarország számára átengedni. Az egyezmény egy hónapi időtartamra kötött. (M. T. I.)

Revidáljuk-e a trianoni szerződést?

A párisi *Eclair* c. lapban de Monzie szenátor „Revidáljuk-e a trianoni szerződést?” címmel írott cikkében megállapítja, — hogy a kamara elé a trianoni szerződésből két jelentést terjesztettek: a Danielou-ét, aki vigasztal és Guernere-t, aki leköszönt. Franciaország — úgy látszik — a románoknak a „barbár” magyarok ellen érzett gyűlöletét vette tekintetbe a szigorú békeszerződéssel. A revízió pillanatnyilag lehetetlen, de már most gondolni kell a tartós béke lehetőségére. E célból szükséges, hogy a kormánynak pontos értsülési legyenek Magyarországról.

Apponyi a nyugatmagyarországi kérdéssel.

Bécs, jun. 8. A Neue Freie Presse közli gróf Apponyi Albert nyilatkozatát a nyugatmagyarországi kérdésre vonatkozólag. Apponyi az osztrák becsületértzésre apellál, amelyre megszegyenítő volna, — hogy Ausztria a volt ellensége kezéből ajándékot fogadjon el volt szövetséges fegyvertársa terhére.

Az O. M. B. aranykészletének

Bécs, jun. 8. Az Osztrák-Magyar Bank likvidátorai és a monarchia utódállami közötti tárgyalások befejezést nyertek. Az 50 millió koronás aranykészletből Csehszlovákia 15.3 milliót, Ausztria és Magyarország külön-külön 7 és fél milliót, Jugoszlávia 7 millió koronát kap.

Miért nem adnak a csehek beutazási engedélyt Apponyinak?

Budapest, jun. 8. A cseh kormány azért nem ad gróf Apponyi Albertnek beutazási engedélyt, mert őt tekintik az integritás gondolata megtestesítőjének és mert legutóbbi felvidéki artózkodása alkalmával a pozsonyi diákok egy küldöttségét ezekkel a szavakkal buzdította: Viszontlátásra, Pozsonyban!

Debreceni volt huszártisztek Tisza-ünnepe.

Emléklakoma az Országos
kaszinóban.

A Debreceni volt 2. honvéd huszárezred tisztikara a napokban alkies ünnepélyt tartott Budapesten, amelyen kegyelettel emlékezett meg tragikus sorsu volt vezér ezredeséről Tisza István rófról.

Az emlékünnepély június 2-án volt, azon a napon, amelyen fordulója annak, hogy a harcban Tisza István gróf átvette az ezred parancsnokságát.

Az országos kaszinóban tartott lakomán jelen voltak Flohr Ános tábornok és Ujjfalussy Gábor ezredes, vezetése alatt a honvédség huszárezred tényleges, társadalmi és népfelkelő tisztikarának számos tagja, ezenkívül a nemzeti hadsereg több tábornoka és törzstiszteje, valamint Tisza István emlék-bizottság számos tagja. Beöthy Zsolt vezetésével az asztalfőn Becicska Sándor honvédelmi miniszter ült.

A lakoma során Tóthvárad Asbóth István huszárezredes mondott szép beszédet, amelyben színes szavakkal emlékezett meg a debreceni kettős huszárok megdicsőült parancsnokáról. Kifejtette, hogy egy gondolat, a Tisza István emléke iránti őszinte megnyilatkozás hozta össze az egybegyűlteket, az ő nagy dicsőült alakja előtt hódolni.

Tisza István gróf halála — mondotta Asbóth ezredes — a legnagyobb veszteség, amit eseményekben gazdag korunk feltehet. A hadsereg hős katonáját, ezredünk jövendőjét, igaz pártfogóját, munkatársait a vezért, az igaz barátot vesztették el benne. Tisza István volt igaz védőbástyája a független Magyarországnak. Fájdalom gyűlölettel elvakult ellenségei is érezték nagyságát és tudván, hogy amíg él, aljas céljaikat el nem érhetik, ezért kellett meghalni a mártíromság hősi halálával.

Ezután még Beöthy Zsolt és mások méltatták gróf Tisza István emlékét.

Ég a Ganz-gyár.

Budapest, jun. 8. Szerdán délután 4 órakor tűz támadt a Ganz-gyár asztalosműhelyében. Óriási mérveket öltött a tűz, amely átcsapott a szomszédos épületekre is. Este 7 órakor még javában égett a tűz.

Drózd Győző a vádlottak padján.

Veszprém, jun. 8. A veszprémi törvényszék ma délután 3 órakor kezdte meg a tárgyalást Drózd Győző ismeretes ügyében. A kommunizmus idején mondott beszédéből kifolyólag emelt ellene vádat az ügyészség. Összesen 40 tanut idéztek be a tárgyalásra. Az ítéletet csütörtökre vagy péntekre várják. Drózd három ügyvéd védi, közöttük Lengyel Zoltán.

Nevetséges szerepbe juttatták a városi közgyűlést

Hubert főispán levelével póruljártak a bizalmatlankodók — „Ebben a levélben nincs semmi olyan”,

Debrecen, június 8.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottságának szerdán tartott ülésén dr. Vass Károly th. tanácsnok előterjesztette a belügyminiszter ama leiratát, amely a város törvényhatósági bizottságának múlt évi december 22-én tartott közgyűlésén hozott bizalmatlansági határozatára vonatkozik. Így szól gróf Ráday Gedeon belügyminiszter leirata: „A törvényhatósági bizottság határozatának alapjául az szolgál, hogy dr. Magoss György tiszti főügyész ellen a fegyelmi eljárás és hivatalától való felfüggesztés elrendelése a főispán hibás értesítése folytán történt, ezzel szemben megállapítottam, hogy hivatali elődöm a kérdéses intézést nem a főispán előterjesztésére vagy hibás értesítése következtében, hanem a kir. főügyésznek 1122—1920. sz. a. előterjesztett kérelmére tette. Ezen ténymegállapítása folytán a határozat tárgyi alapját veszítve, az mint teljesen téves feltevésből kiinduló, önmagában megdőlnök tekintendő.”

— Nem úgy van az! — jegyezte meg Ekli József.

Dr. Vass Károly előadó javasolja, hogy a bizottság ajánlja tudomásulvételre a leiratot a közgyűlésnek.

— Mást nem lehet tenni! — szólal fel ismét Ekli József. Sokáig kellett gondolkodniok, amíg kisütöttek ilyen határozatot.

Dr. Vargha Elemér elnök erősen csöngött.

Dr. Markovics Elemér kér szót. Azt mondja: a bizalmatlansági határozat tárgyát nem az képezte, ami a belügyminiszter leiratában van, hanem egy levél, egy magánlevél, amelyben a főispán sürgette a tisztifőügyész felfüggesztését. Ez érdekelte a közgyűlést, ez indította arra, hogy a főispánnal szemben bizalmatlansági határozatot hozott.

Dr. Vargha Elemér: Ismertette volt az a levél azon a közgyűlésen?

Dr. Vass Károly: Nem.

Dr. Vásáry István: Én láttam azt a levelet! Tizenötötör letenném rá az esküt! Az intézkedést sürgette a levél!

Dr. Vargha Elemér: Azt sürgette, hogy függeszték fel?

Dr. Vásáry István: A lényege az, hogy a belügyminiszter sürgette, hogy intézkedjék már.

Dr. Vargha Elemér: Térjünk már napirendre felelte.

Dr. Markovics Elemér szerint nem lehet napirendre térni felelte. Nevetséges szerepbe jutna a közgyűlés, ha a bizalmatlansági határozat önmagában megdőlt! Én a belügyminiszter leiratának tudomásulvételével kapcsolatban csak annyinak akarok kifejezést adni, hogy tulajdonképp ez a levél vezette a törvényhatósági bizottságot a bizalmatlanság kimondásában.

— Az a levél sürgette a felfüggesztést! — szól közbe egy hang.

Dr. Vargha Elemér: Vásáry tanácsnok ur arra nem esküszik meg, hogy a felfüggesztést sürgette.

Ekli József: Egy furcsa levél volt! Kérem a Magoss György fegyelmi ügyének iratait beterjesztetni a közgyűlésnek.

Kondor Kálmán: A közgyűlésen

nem lehet már az iratokba betekinteni. Ki néz bele?

Ekli József: Azt a levelet meg akarjuk nézni!

Dr. Vargha Elemér: A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, vegye tudomásul a leiratot azzal, hogy a közgyűlést az vezette a határozat meghozatalában, hogy az iratok között volt egy levél, amelyben a főispán az ügy elintézését sürgette.

Ekli József: Tessék napirendről levenni és a következő közgyűlésre vinni.

— Levenni nem lehet. — mondja az elnök — mert már ki van nyomtatva a tárgysorozatban. Felkéri dr. Vass Károlyt, hozza elő a fegyelmi ügy összes iratait a levéltárból.

Ekli József: Tessék hát egy kicsit szaladni, mert nekünk délután is dolgnak van és elázik a tészta a levesben.

Az óra 1 órát mutatott már.

Körülbelül öt perc múlva visszatért az ülésbe dr. Vass Károly és hozta az iratokat.

— Itt vannak az összes iratok, amelyek dr. Magoss György fegyelmi ügyére vonatkoznak.

Kezdi az iratokat lapozni. Keresi a levelet.

Ekli József: Nem lesz az itt!

Dr. Vass Károly: Itt van egy levél. Hubert Ottó aláírásával.

Dr. Vargha Elemér elnök felolvassa a levelet elejétől végéig. A főispán a belügyminiszterhez írta a levelet 1920. augusztus 11-iki dátummal. Csakugyan a Magoss Gy. ügyére vonatkozik. Kéri a belügyminisztert, hogy a kérdéses ügyet, tudniillik az ügyészség felterjesztését — a közvélemény megnyugtatósa céljából sürgősen intézze el és az érdemleges intézkedést küldje le hozzá.

Egy szó sincs arról, hogy a főispán a kifejezetten Magoss György felfüggesztését kérte.

A levél felolvasása nyomán kínos csönd támadt. Olyan formán érezhették magukat a levélbe kapaszkodó urak, mint az a szegény bogárka, amelyik a vízparti lomból a mendétkül választott falevéllel együtt a vízbe hull.

Dr. Vargha Elemér törte meg a nyomasztó csendet:

— Miután felolvastuk, talán nem méltóztatnak ragaszkodni a levélhez.

Dr. Fejér Ferenc: Ebben a levélben nincs semmi olyan.

Igy hát a jog- és pénzügyi bizottság csak egyszerűen azt javasolja a közgyűlésnek, hogy vegye tudomásul a belügyminiszter leiratát.

A közben, amíg dr. Vass Károly az iratokért járt a levéltárban, le tárgyalták a belügyminiszter ama leiratát, amely dr. Debreczeni Barna, Magoss György felfüggesztése idejére behelyettesített th. főügyész inkompatibilitását kimondó közgyűlési határozatra vonatkozik. A miniszter azt mondja, hogy most már ez a határozat is tárgytalan, mert Debreczeni Barna helyettesítése megszűnt.

Ekli József: Spongrát rá!

Dr. Vargha Elemér: Egyetlen olyan határozat meghozatalában sem vett részt, amelyben inkompatibilis volt. Ezekben az esetekben Kőlcsey Sándor th. ügyész vett részt.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek a miniszteri leirat tudomásul vételét, a tanácsnak azzal a bejelentésével, hogy Debreczeni Barna nem vett részt olyan határozatok meghozatalában, amelyeknél inkompatibilitás esete forgott fenn.

A szeszecetgyárak részére nem erjesztéssel előállított ecetsav- beszerzésének tilalma tárgyában.

A 73206—1921. szám alatt kelt és a Budapesti Közlöny 121. számában megjelent pénzügyminiszteri rendelet szerint a szeszecetgyárak vállalkozói nem erjesztéssel előállított ecetsavat a rendelet életbelépésétől kezdődően nem szerezhetnek be és nem hozhatnak forgalomba. A rendelet megjelenése időpontjában készletben levő nem erjesztéssel előállított ecetsav mennyiségek legkésőbb 4 hét alatt még akadálytalanul felhasználhatók.

Debrecen, 1921. június 8.

Közvéleményi ügyosztály.

Az ifjusági tornaverseny vándordíja

Készül a debreceni hölgyek selyemzászlója.

A június 19-én megtartandó ifjusági tornaverseny egyik legszebb pontja lesz a versenyen győztes tanintézet megjutalmazása. Amelyik intézet a legtöbb pontot szerzi a versenyen, mint vándordíjat, egy gyönyörű selyemzászlót fog kapni a debreceni hölgyektől.

A verseny rendező bizottsága ugyanis felkérte Fráter Erzsébetet, a Jótékony Nőegylet minden szépért lelkesülő, kiváló elnöknőjét, hogy a helybeli hölgy társadalom részéről egy ilyen zászló elkészítését vállalja magára s ezzel olyan versenydíjat juttasson a debreceni diákoknak, melyért igazán érdemes lesz minden készségüket kifejteni. Fráter Erzsébet kész örömmel vállalta a szép feladatot s bár az idő nagyon rövid, a zászló a verseny napjára kész is lesz.

A régi kuruc standárok mintájára fehér selyemből készült, piros-fehér-zöld háromszögekkel keretezve. Egyik oldalán Magyarország címere a négy folyó és hármassal halommal. A másik oldalán ez a jelmondat: „Egész Magyarországot élünk és halunk!” A zászló költsége mintegy hatezer koronát tesz ki. A gyűjtés már folyik.

A rendező bizottság felkéri Debrecen város közönségét, — hogy most, mikor a saját fiatalságának derekasságának jutalmazásáról van szó, ne sajnálja a szép célra áldozatát megadni. Adományok Fráter Erzsébet nőegyleti elnöknő (Kossuth-u. 36.) vagy dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnoknak, az akció megindítója kezébe juttatandók (Városháza, emelet 23.)

Gärtner védőjét kizárta a bíróság a tárgyalásról. A Tisza-gyilkossági pör izgalmas napja.

A Tisza-pör mai tárgyalásán folytatták Heltay Viktor vallomási jegyzőkönyvének felolvasását.

A hadosztálybíróságon Heltay Viktor azt vallotta, hogy Friedrich István igen jó barátja volt és nem tudja, miért indította elene a hajszát. Ezután az „Ember” néhány számából olvastak fel szemelvényeket. Ezekben Heltay nyíltan bevallja, hogy a magyar kormánykörök kompromittálása és saját bőrének megmentése indította őt vallomása megtételére.

Polónyi kéri, a Heltay által felsorolt tanúk kihallgatásának mellőzését, Fényes pedig megjegyzést tesz a tanu vallomására azzal, hogy ki kellene deríteni, hogy milyen titkos maffiák nyújtottak segédkezet Heltaynak.

Kéry, Vágó és Gärtner megjegyzései után dr. Szilassy ügyész kifejti álláspontját, mely szerint Heltay vallomását bizonyítékul felhasználni nem lehet. De az általa jelentett tanukat kívánja kihallgatni.

Polónyit és Lévyt az elnök nem engedő beszélni. Ezután Szilágyi tartalékos hadnagy vallomását olvassák fel, amelyben kijelenti, hogy a Hüttner-féle 100.000 koronás levélről semmit sem tud.

A bíróság ismerteti Nádaskari István csendőr fhgy. vallomási jegyzőkönyvét.

E szerint Gärtner a román meg szállás alatt egy szakasz román katonával tartózkodott és a Hadikaszárnyába hurcolva, ülegelte és megpofozt.

Gärtner védője dr. Földváry Béla ellenezte a jegyzőkönyv felolvasását, mert a Tisza ügyvel nincsen összefüggésben. Amikor az elnök ismét felolvastatta a jegyzőkönyvet, Földváry kijelentette, hogy a jegyzőkönyv felolvasása orvénybe ütközött.

Az elnök rendreutasítja. Földváry: Fenntartom. Az elnök erre visszavonul és csak hamar kihirdeti, hogy a bíróság Földváryt a további tárgyalásokról kirekeszti.

Földváry kijelenti, hogy csak az erőszaknak enged. Az elnök erre utasítja a csendőrt, hogy vezesse ki az ügyvédet. Földváry eltávozik. Gärtner izgatottan tiltakozik, hogy megfosztották ügyvédjéről és kijelenti, hogy a kirendelt Hessler Kálmán ügyvédet nem fogadja el védőjének.

Gärtner oly botránnyosan viselkedik, hogy az elnök kivezeteti. A többi védő kéri a bíróságot, hogy vonja vissza a Földváry megrendszabályozását, de a bíróság nem másítja meg határozatát.

Azután folytatják a tanukihallgatásokat.

Soós Ferenc államvasúti főfelügyelő elmondja, hogy Fényes és Heltay a gyilkosság után kint jártak a keleti pályaudvaron és az állomásfőnöknek jelentették, hogy megölték Tiszát.

Fényes László kijelenti, hogy többé nem kérdez és az ő hangját most utoljára hallja a bíróság.

Dr. Kalmár Simon tanu vallja, hogy a forradalom után két hónappal együtt utazott Fényessel. Nyiregyházára. Utazás közben Fényes elmondta, hogy ő már régen, a gyilkosság előtt figyelmeztetni akarta Tiszát, hogy utazzék el. Arra nem emlékszik, hogy Fényes mondta volna, hogy a gyilkosok ismeri, de azt kijelentette, hogy járt nála egy ember, aki Tisza meggyilkolására engedélyt kért.

A következő tanu Kovács Gyula magánhivatalnok. Tavaly januárban Bécsben volt és ott Halmy József újságíró rábizott egy levelet, Halmy Gábor részére. Hajón jött vissza Budapestre. Gönyűnél katonák megcenzuráltak minden írást. Ott felbontották a levelet is. Budapestre Halmy Árpád nem vette át a levelet, melynek tartalma Friedrichet igyekszik befektetni. A tanu elmondja, hogy a levél miatt a brittániasok elhurcolták és megkínózták.

Polónyi és Friedrich kérdései után a tárgyalást holnapra halasztották.

A városi közgyűlés előkészítése.

A jog- és pénzügyi bizottság javaslatai.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága szerdán délelőtt 11 órakor dr. Vargha Elemér tb. főjegyző tanácsnok elnöklésével tartott ülésén folytatta a június 11-re összehívott városi közgyűlés ügyeinek előkészítését.

25% köztűi pótdadó.

Dr. Vásáry István tanácsnok terjesztette elő a folyó évre megállapított köztűi költségelőirányzatot, amely az 1920. évi 25 t.c. figyelembevételével készült el. E szerint a köztűi irorgalom szempontjából kell osztályozni. A kézi és írás napszám eltöröltetett. Az utadó kivételének alapja nem a múlt évi, hanem a folyó évi állami adó. Az iparkamara és a gazdasági egyesület meghallgatásával történt az osztályozása forgalom szempontjából. A Debrecen—egri, békési, diószegi, monostorpályi és a belső ohattól a Tiszáig vezető utak javítási munkálatait irányozták elő. Ezeknek költségei a mérnöki hivatal költségkimutatása szerint 3.754.212 koronát tesznek ki és fedezésére 25% pótdadó kivétele válik szükségessé.

A számvevőség, amely átvizsgálta a költségvetést, amellyt foglalt állást, hogy a munkálatakat három év alatt végezzék el. Ily módon a költségek csökkentene s elég volna 16%-os utadó kivétele.

A közigazgatási bizottság is foglalkozott a költségvetéssel s a meglévő burkolt utak karbantartását kívánja. E szerint 25% pótdadóra van szükség.

Ekl József tiltakozott a magas pótdadó ellen, mert a polgárság úgy is nagyon meg van terhelve adókkal.

Dr. Vásáry István felszólalása után a közigazgatási bizottság javaslatát fogadták el.

A törvények mellőzése.

A városi tanács a városház épület és a Csokonai-színház külső renoválását Erdődi Lajos

kőművesmesterre bízta, mint aki a munkálatokra a legolcsóbb ajánlatot tette. Minthogy a munkálat sürgős, a tanács megbízta a vállalkozót, hogy már is fogjon hozzá. Most aztán három felebbezés érkezett be a tanácsi határozat ellen. Hat építőmester, Tóth Lajos építőmester és az ipartestület adtak be felebbezést. Mind a három felebbezés arra mutat rá, hogy a rendeletekkel ellenkező határozatot hozott a tanács. Sérelmes a határozata az építőmesterekre, mert csak építőmester vállalhatta volna ezt a munkát.

Az előadó azt javasolta: a jog- és pénzügyi bizottság, annak megállapítása mellett, hogy a tanács csakugyan figyelmen kívül hagyott törvényes rendeleteket, javasolja a közgyűlésnek kivételesen a tanács határozatának helybenhagyását és a felebbezések elutasítását tekintettel arra hogy a munkálatot már meg is kezdte a vállalkozó. — Azonban hívja fel a közgyűlést a városi tanácsot, hogy az érvényben levő törvényekhez minden esetben szigorúan alkalmazkodjék.

Ezt az előadó javaslatot a jog- és pénzügyi bizottság elfogadta. — Majd lesz még ebből hadd el hadd! — toldotta meg a javaslatot Ekl József.

Illetőség.

Javasolják dr. Bauer Endre állatorvosnak a községi kötelekbe való felvételét 500 kor. illetőségi díj lefizetése ellenében.

Hozzájárulás.

A Gazdasági Egyesületnek 50.000 korona hozzájárulást hoznak javaslatba a Hortobágyon július 26-án tartandó állatkiállítás költségeire.

A kedvezményes tűzifa. illetmény-e?

A számvevőség vetette fel az a kérdést, hogy ha egy háztartásnak több tagja áll a város szolgáltaában, megilleti-e mind egyiket külön-külön a kedvezményes tűzifával, vagy csak az egyiket?

Dr. Vargha Elemér azon az állásponton van, hogy a kedvezményes fa az állással jár, megilleti azt, aki az állást betölti.

A jog- és pénzügyi bizottság mégis arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egy háztartáshoz tartozó városi alkalmazottak közül azt, aki a magasabb fizetési osztályban van, a családfőnek járó kedvezményes tűzifával is illeti meg, a másikat a kedvezményes tűzifának csak a fele.

Vajjon a közgyűlés mit fog mondani? A kedvezményes tűzifa illetmény-e, vagy nem. Mert ha az, akkor vele jár az állással és nem lehet elvonni azon a címen, hogy két városi alkalmazott egy háztartásban él.

Üdönságok.

Ujabb küteges tifusz eset.

Tegnap a járványkórházba be szállították Horváth Sándor kőműves cigányt, akiről megállapították a pozitív kiütéses tifusz jelentését. Horváth a Vendég utca 12. szám alatt lakott és mint előadta a fertőzött Sipos családdal tartott felelősségi tárgyalásán, hogy így

kapta meg ő is a veszedelmes bajt. A hatóság nyomban fertőtlenítette a Vendég utca 12. számú házat s annak lakóit megfigyelés alatt tartja. Ez időszent a járványkórházban még 13 beteget ápolnak.

A Baross Szövetség debreceni fiókjá 1921. évi rendes közgyűlést június hó 12-én tartja délelőtt 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében, melyre levezető és összes tagjait ezután tisztelettel meghívja az elnökség.

Terjed a kanyaró és a vörheny. Mint ismeretes a kanyaró és a vörheny járvány nagy arányokat öltött Debrecenben. Ez idő szerint mintegy 600 megbetegedésről tettek jelentést. Tüdős Kálmán dr. t. főorvos megállapította, hogy a kanyarót az Ondódról hurcolták be s ezért azt az előterjesztést tették a polgármesterek, hogy az ondódi 2. számú és a nyulási barakknál levő elemi iskolát négy hétre zárják be. A kanyaró és vörheny ily nagy mérvű elterjedésére tekintettel, illetékes körökben komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy folyó hó 12-én az összes debreceni tanintézetekben szüntessék meg a tanévet, illetve az iskolákat zárják be.

A Szent Erzsébet Egylet f. hó 9-én, délután 5 órakor a kath. gimnázium dísztermében tartja közgyűlését. Az elnökség előtte megbeszélést tart.

A Magyar Távirati Iroda szerkesztősége (Angol királynő szálló I. emelet 14 ajtó) kifutó leányt keres.

Még egy millió a világítási vállalatnak. A városi tanács a világítási vállalat részére még egy millió koronát utalt ki a közellátási hivatal nyereségéből.

Sok az öngyilkos. A város közigazgatási bizottságának tegnap délutáni rendes havi ülésén Sággy Lajos rendőrfőkapitány a közrendészeti viszonyokról terjesztette be jelentését. A jelentésben kiemelendőnek tartja, mint aggályos jelenséget, hogy sok öngyilkosság, illetve öngyilkossági kísérlet fordul elő. Május hónapban tizenhat öngyilkossági kísérlet történt, öt halállal végződött. Beszámol a jelentés arról is, hogy májusban ötvennégy gyűlésre kérék engedélyt. Ötvenhárom gyűlés hatósági engedéllyel megtartott, egy nem engedélyezett. Ötvenhárom gyűlés egy hónapban! Majdnem minden napra esik kettő. És még gyűlékezési jog korlátozásáról mernek beszélni!

A borhamisítás ellen. A magyar bor jó hírét rontják a borhamisítók. Ezért törvény tiltja a bor pancsolását. A miniszter ma értesítette Debrecen városát, hogy Debrecen város, Hajdú, Bihar-, Békés-, Heves- és Szabolcsmegye területére megbízta a borvizsgálatok eszközésével dr. Varga Imrét, a debreceni m. kir. mezőgazdasági állomásra beosztott vegyész.

Nem kapott engedélyt a szibvásártérre. Fóris Jánosné árusítási engedélyt kért a szibvásártérre. Az előjárás elutasította kérelmét, mire felebbezett a városi tanácshoz. Ez is elutasította.

Tánciskola a csapókerítől olvasókörben e hó 7-én megkezdődött. Beiratásokat még elfogadok. Tanórák: kedd, csütörtök, szombat, este 8—10 óráig. Tisztelettel: ifj. Schaff János.

Találtatott egy lakás-lászió all. igazgató Gyula fia részére kiállított vasúti arékes igazolvány. Jogos tulajdonosa szerkesztőségünkben átveheti.

Szolid mindenek leány felvétetik. Sipkovi, Sziv-u. 15.

Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royalban az új tanfolyam iparos- és kereskedő ifjak részére már megkezdődött, felvétel még van. Tanórák: hétfő, szerda, péntek este 8—10 óráig.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtökön A bérlet: Gyimesi vadvirág. Pénteken B bérlet: Erdész leány, operett. Szombaton C bérlet: Gyimesi vadvirág. Vasárnap délután: A postás fiú és a huga. Vasárnap este: Erdész leány, operett.

A Csokonai-színház jelentése. Csütörtökön A) bérletben kerül színre A gyimesi vadvirág, Szilágyi Jenő vendég fellépésével.

Térzene. A katonazenekar ma, csütörtökön este fél hattól fél hétig térzenét tart.

Felhívás

Nemteljes állományú elmebeteg legénység összeírása. Felhívtnak mindazon Debrecen város területén tartózkodó egyének, kiknek hozzátartozója a világháború alatt, vagy abból kifolyólag elmebeteg lettek és jelenleg polgári, állami, vagy magán elmeógyógyintézetben vannak elhelyezve, összeírás végett saját érteklükben haladéktalanul, de legkésőbb f. hó 20-ig a Debrecen szab. kir. város statisztikai hivatalánál (város-ház) az összes idevonatkozó katonai és polgári okmányokkal jelenjenek meg.

Debrecen sz. kir. város statisztikai hivatala

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezte közleményei:

Figyelmeztetjük a kedvezményes ellátást élvező közszolgálati alkalmazottakat, hogy a kedvezményes árúkat ugyanazon napon vigyék el, amikor azokért befizették és a blokkot megkapták, mert visszaféléseknek jöttünk nyomára és ezenkívül nálunk könyvelési zavarokat is okoz, ha az árúkat másnap vitetnek el.

Kijelentjük, hogy a blokkok keltét követő napokon az árúkat már nincs módunkban kiadni.

Nyiltér.*

Műlép

kilogrammonként 400 kor.

És minden méhészeti felszerelés (Boczonád rendszerű kapitánk) legutányosabban kapható

Kortobágyvidéki méhészeti r. f.

Debreczen,

Apaffy-utca 22. szám, mint

Boczonádi méhészete Újpest

képviselete.

* E rovat alatt közölttek nem vállal felelősséget a Szerk.

Levelezés

Ujsgíról

ne féljen, nem írok se hova, Anni. 2648

Föltétlen

jó megjelenésű nőt feleségül veszek. Kevés hozomány megkívánatik. Nekem van százezer korona értékű vagyonom. 34 éves önálló jelgére. 2668

Megnősülne

fővárosi magán praxis. sal és anyagból inzulinnal rendelkező orvos. vidéki malomtulajdonos. butorváros. megfelelő ingatlanmal vagy készpénzzel azon kívül több. mért ezer. több partió előigyező Iroda Hajó-u. 16. szám 2638

Ajánlat

Csokorok

egy szoba, konyha lakás, műhely-helyiséggel. Cim a kiadóban. 2559

Eladó a Hatvan-utcai kertben Gohér-utca 3 sz. a. ház

900 négyszögöl területű szőlő és gyümölcsös, 2 szobás, konyhás lakás, agasztus 1-én elfoglalható.

Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd, Szent-Anna 8.

Eladó ház,

szőlő, nagy udvar, istálló, disznóól, pince, 2 szoba, konyha, speiz, veranda stb. A tőlt végén, Homokkert, Hegyi Mihályné-utca 22. szám.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth-utca 49. szám alatt lévő asztalosáru gyáramat mely a háború alatt szünetelt újból megnyitom

a régi ismert szőlő alapokon. Harsányi István gyártulajdonos.

Eladó

60 hold szántóföld a Tamási pusztán.

Felvilágosítást nyújt

dr. Nagy István ügyvéd Szent Anna-u. 8.

Pénzestársat keresek

ki 50-től 100 ezer koronával rendelkezik

egy kipróbált jó menetelű üzlethez Cim a kiadóhivatalban.

Követelje mindenütt

GERŐ-cég cipő- "GIF" készítményeit védjeggyel

Ha nem kapná kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég Budapest IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4.

Cipőüzem: I, Bresányi utca 10. Nagybani osztály: V Akadémia-u 6

Központon levő, világos, egy szoba, konyhás lakásomat átcserelelném ugyanilyenért s ahol disznóártás meg van engedve. Varga utca 28. 2608

Kész ablakok. írászatok, ajtók, fűtők kaphatók: Dobó, Bathlen utca 76. 2667

Egy idősebb asztalos butor rátkába ajánlok hol állandó helye lenne. Vár-u. 2. kávé mérés. 2673

Lakást teljes ellátással intelligens nőnek, esetleg férfinak adok. Értekezni a. u. 4-től. Kigyó u. 45. 2668

Magas jutalmat adok annak, aki egy szoba, konyha, speizos lakást minden akadály nélkül át ad. Cim a kiadóban. 2641

Központon levő szép világos egy szoba, konyhás lakásomat átcserelelném ugyanolyanért Varga utca 28. 2608

Javításokat és új munkát elvállalok Nagy Sándor asztalos. Dégenfeld tér 5. sz 2656

5000 koronát adok annak, aki 2 szoba, előszoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekkel álló lakást ajánl s át ad Cim a kiadóban 2651

Friss tej naponta kétszer, reggel és este állandóan kapható Borbély Ferenc fűszerüzletében. Vigykedvű Mihály utca 25. 2652

Uj szép tűzhelyek és egyéb mekkocsik olcsón kaphatók. Szalkai utca 4. 2656

Bélyvenyűtőknek dus választék külföldi bélyegzők olcsó árak "Bélyez otthon" Püvesszékert 14. 2666

Fonalmas helyen főtér közelében üzlet azonnal átadó Cim a kiadóban 2656

A fáradságot

megérdemli és önmeggyőződik, hogy mily szép cipőt és csizmát készíthetel: rendű anyagból, olcsó áron, ha elmegy

FÁBIÁN TESTVÉREK cipő- és csizma készítő műhelyben

Rákóczi-utca 71. sz. Erős munkás cipők olcsón kaphatók!!

Kereslet

Aranvat-éztűst.

brilliansat, zálogcéduákat vesz meghívásra házhöz is elmegy Stáner Mihály. Hatvan-u. 2. sz. udvarban. I. em. 1

Egy ügyes megbízható leány, ki házimunkában járatos, jó fizetéssel felvétetik Wász Józsefnél. Plac utca 85. 2606

Egy ügyes megbízható leány, ki házimunkában járatos, jó fizetéssel felvétetik Wász Józsefnél. Plac utca 85. 2606

Kaució képes üzletkezelő és egy vasalónő felvétetik Hungaria gőzmosó Péterfia 4. 2566

Jó menetelű fűszer és egyéb üzletet keresek megvételre Cim a kiadóhivatalban. 2556

80-tól 150 holdig keresek bár letet Szebes. Ondó. Ebes, Macs és a város közötti területen Cim a kiadóban 213.

Egy fiatal jó megjelenésű fűszer és csemegé és angol szakmába járatos segéd állást keres. Cim a kiadóban 2661

Gallér vasaló fűzőző felvétetik Wacha. Simonffy utca 55. 2662

Utikoffer. nagyobb, könnyű kivitelben, megvételre kerestetik. ajánlatokat Deutsch Albert és fia céghez kérek. 2646

Felvezsek fix és jutalékkal ügynőket (ügynököt) olcsó festésű ateképek terjesztésére. Simonffy u. 5. kézimunkaüzlet. 2657

Oláh István cipész üzlete Csapó-u. 40. tűzőtő laktanyával szembe. cipészszereket felvezsek 2656

Idősebb asszony két kis gyermek mellett felvétetik a háziorvosi dolgozókat is végez. Cim a kiadóhivatalban. 40

Házmester kinek családja lakari bűst is vállal felvétetik. Egyház tér 3. 2636

Ké egy testvér fiú keres koszt és kvártélyt Cim Homokkert utca 2. sz 2646

Üzleti atótól robbó fűszerezésű keresek. Varga utca 11. 2637

Butorvárosi szobát keresek azonnal. Penzváltó szabász. Plac utca 46. 2636

14-15 éves leány ügyességnek felvétetik a Mihalovics érvagyvezetésben. 2647

Hosszabb időre kiadó szobát keresek „Tanfolyamista” jelgére a kiadóba kérek. 2666

Megebízható német leányt keresek pusztába 5 éves kis leányom mellé. Czir Palcsó Mártonné. Irányv (Szabolcs m.) 41

Szakképzett vasróleányokat magán fizetéssel felvezek „Marzit szalon” Király 5. sz 2664

Pénztárnoknő előmondni, ki több év gyakorlattal azonnalra felvétetik Nemes főté 39. 2670

Ügyes leány kifutónak felvétetik. Nemes. főté 39. 2671

Distinált fiatal úri ember butor zott szobát keres bár. hol Ajánlatot zárt leveleiben „Jól fizető” jelgére kiadóba kérek. 2646

Veszek használt divánvokat hencserket, matracokat, varrógépet. Arany János 36. 2667

Jobb. nagy munkás férfi szobát keresek azonnali belépésre keresetük Vár. fűtőszobát üzlet. Vár. Anna utca. 2668

Privát ebéd, vacsorát, esetleges ellátást úri háznál keresek. Ajánlatot a kiadóba kérek. „A mellékes” jelgére 2669

Elveszett vasárnap Csapó utca vége és Homok utca egy fekete bőr pénztárcája közötti utvonaton. ca. okmányokkal, meg találó illő jutalom ellenében adja be Gebauer temetkezési intézetbe. 2636

Női ruhá varrodába önállóan dolgozó leány ügyes tanuló felvétetik Erzsébet utca 54. 2631

Menekült urnő otthont keres le. hetőleg önzegv asszony nál. Cim a kiadóban. 2632

Elsőrendű férfi fehérnemű varró, nők felvétetnek Csillag. Szepességi utca 9 szám 2637

Villanvszerelő tanulóknak jó családból való fiú felvétetik azonnalra. ki már valamely más cégnél alkalmasban volt előnyben részesül. „Elektra” elektrotechnikai vállalat Hatvan utca 2. emelet. 2637

Eladás 11 rom méter szövét eladó. Tóth József szabó, Sas-utca 4. 2660

Elektli új gummi, fű galambok eladók Kőfesi-utca 11. 2635

Villanvmotor 1 és 2cv-es motoros eladó. Csillag utca 66. aító II. 2602

Gyermeknevelőintézetben jártas varrodát keres

Dr. Hegedűsné

Gyermek divaliba

Simonffy-utca 2. szám.

Föld 50 magyar hold a város föld a város alatt üdvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet Szent Anna 58. 2644

Üllétei faibor rizikna. ezerió zóldsítváni. kádárka stb eladó harddónként is. Értekezhetni Szent Anna 58. 2644

Egy nagy ügyezett verendát elad. Nyilas teler Kossuth Lajos utca 5. szám 2629

Eladó Csapó kert Báthory utca 16. számú ház szőlővel. lekölthető lakással 2628

Akácmez idei. bergetett, használt kapitánk eladók. Kovács Jekézsmél Rákóczi 3. 2632

Gyermekkoszt elegáns, summikerekt eladó. Simonvi ut 24. 2640

Föld 20 kat hold föld a: Elenem olcsón eladó. — Értekezni Csokonai utca 5. 2642

Ház József kir herceg-ér Reáliskola utcai sarok ház dílisz nagy fronttal, üzlethelyiséggel — bekölthető lakással. olcsón eladó. Értekezni ott a házmesterrel 2649

Eladó jékarban levő kompa-fekes kerekű. Csillag utca 30. reggeltől déli órákig. 2672

Egy i ékarban levő cinész vasróleány eladó. Kút utca 74. sz. 2607

Eladó ahak vasrácsok 150 cm. magasságban jutányos áron Csemegé utca 13. 2660

Akácmez tisztá fehér kis és nagy mennyiségben eladó Cegléd utca 7. sz 2657

Sűrűszen eladó Kétfalem 17. — gazdálkodónak. Ivasv család háznak alkalmas. 2658

Fodrászület főtérén sűrűszen eladó Cim a kiadóban 2657

Napanli szoba butor. új asztal nemű. argyemű. disz. tárgyak. finom porcelán eladó. Simonvi utca 24. 2631

Valódi fái óbor kisebb. nagyobb tételekben napi árban eladó. Blazsek — végőhírd 2582

Eladó mindenféle új és használt butorok, divánok hencserok legolcsóbban beszerezhetők Hatvan-utca 5. 2574